

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 42 – 105 63 ΑΘΗΝΑ**

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Η ΕΣΣΕΕ απαντά γιατί δεν πέφτουν οι τιμές στην αγορά»

Ακριβή παραμένει η Ελλάδα σε βασικά αγαθά, παρά την ύφεση, την πτώση των εισοδημάτων και την ανεργία. Με βάση διάφορες έρευνες που διεξάγονται κατά καιρούς, οι τιμές πολλών προϊόντων και υπηρεσιών στην εγχώρια αγορά παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις σε σχέση με άλλες χώρες, ακόμα και όταν η σύγκριση γίνεται με κράτη που βρίσκονται υπό καθεστώς δημοσιονομικής προσαρμογής και λιτότητας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ενώ πολλά καταστήματα αναγκάζονται να κλείσουν λόγω ισχνών κύκλων εργασιών, οι τιμές εξακολουθούν να είναι υψηλές, στα περσινά μάλιστα επίπεδα ή ακόμη περισσότερο. Αξιοσημείωτο δε παραμένει το γεγονός ότι ακόμα και στις περιπτώσεις όπου οι τιμές είναι χαμηλότερες, το άνοιγμα της «ψαλίδας» δεν δικαιολογείται αν ληφθούν υπόψη οι μισθολογικές περικοπές και οι φορολογικές επιβαρύνσεις. Ακόμη δηλαδή και εκεί που παρατηρείται πτώση των τιμών, αυτές δεν είναι του μεγέθους που αναμενόταν με βάση τη διάρκεια και την ένταση της ύφεσης. Το γεγονός αυτό βέβαια επιδεινώνει περαιτέρω τη δυσμενή θέση των ελληνικών νοικοκυριών, αλλά και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή σε χώρες του ΟΟΣΑ, 2009-Ιούλιος 2012, έτος βάσης 2005=100

Χώρα/Έτος	2009	2010	2011	Ιούλ. 2012	Ποσοστιαία Μεταβολή
Ισλανδία	142,2	152,8	159,2	169,1	18,9
Βρετανία	110,8	114,5	119,6	122,5	10,5
Ελλάδα	112,4	117,7	121,4	121,6	8,2
Λουξεμβούργο	110,0	113,1	117,3	119,5	8,6
Ισπανία	110,6	112,9	116,3	118,1	6,7
Ε.Ε.-27	109,6	111,9	115,4	118,0	7,6
Ευρωζώνη	108,1	109,9	112,9	115,2	6,5
Φινλανδία	108,7	110,5	114,2	117,4	8,0
Ιταλία	108,8	110,6	113,8	116,5	7,1
Βέλγιο	108,9	111,4	115,3	116,5	7,0
Δανία	108,4	110,8	113,8	116,3	7,3
Πορτογαλία	107,4	108,9	112,7	116,0	8,0
Αυστρία	107,7	109,5	113,4	115,6	7,3
Γερμανία	107,2	108,5	111,1	113,5	5,9
Γαλλία	106,9	108,8	111,3	113,4	6,1
Ολλανδία	106,6	107,6	110,2	113,4	6,4
Σουηδία	108,7	110,8	112,3	112,8	3,8
Ιρλανδία	107,1	105,4	106,6	108,6	1,4
Τουρκία	139,5	151,4	161,2	173,6	24,5

Πηγή: ΟΟΣΑ

Τα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν αυτή ακριβώς την αντίθεση. Η κατανάλωση μειώθηκε κατά 14,77% (από 36,9 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2010 σε 31,45 δισ. το ίδιο τρίμηνο του 2012 σε σταθερές τιμές) αλλά ο πληθωρισμός παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα. Αναλυτικότερα, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα και παρά την ύφεση εκτινάχθηκε τα τελευταία δύομισι χρόνια (2009-Ιουλ. 2012) κατά 8,2 % ενώ στις άλλες δοκιμαζόμενες από την ύφεση χώρες (Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ισπανία και Ιταλία) οι αυξήσεις στις τιμές για την ίδια περίοδο διαμορφώθηκαν αντίστοιχα σε 8,0%, 1,4%, 6,7% και 7,1%. Στην Ε.Ε. -27 και στην Ευρωζώνη η άνοδος των τιμών ήταν επίσης χαμηλότερη από ότι στην ελληνική αγορά αφού διαμορφώθηκε σε 7,6% και 6,5% αντίστοιχα. Οι επίμονα υψηλές τιμές σε συνδυασμό με τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος ανάγκασαν τους καταναλωτές αφενός να μειώσουν τον αριθμό και την αξία των προϊόντων που αγοράζουν και αφετέρου να στραφούν σε προϊόντα που βρίσκονται σε προσφορά ή σε εκείνα ιδιωτικής ετικέτας. Αυτή η καταναλωτική συμπεριφορά οδήγησε το πρώτο εξάμηνο του έτους σε πτώση κατά 5% των πωλήσεων των αλυσίδων super market συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό διάστημα, ενώ η σημερινή αξία του μέσου καλαθιού έχει υποχωρήσει σε 50 ευρώ έναντι 65 ευρώ το 2010.

Πίνακας 2: Πληθωρισμός βάσει του ΓΔΤΚ στην Ελλάδα ανά τρίμηνο και μήνα

Έτος/ Τρίμηνο	Α' Τρίμηνο	Β' Τρίμηνο	Γ' Τρίμηνο	Δ' Τρίμηνο	Ετήσια Βάση	Περίοδος	Γενικός
1998	4,4	5,3	5,1	4,3	4,8	Απρ. 2011	3,9
1999	3,6	2,4	2,0	2,5	2,6	Μάιος 2011	3,3
2000	2,9	2,7	2,9	4,0	3,2	Ιούν. 2011	3,3
2001	3,3	3,7	3,8	2,7	3,4	Ιούλ. 2011	2,4
2002	3,9	3,5	3,4	3,6	3,6	Αύγ. 2011	1,7
2003	3,8	3,7	3,4	3,2	3,5	Σεπ. 2011	3,1
2004	2,7	2,9	2,8	3,1	2,9	Οκτ. 2011	3,0
2005	3,3	3,3	3,8	3,6	3,5	Νοέμ. 2011	2,9
2006	3,2	3,2	3,4	2,9	3,2	Δεκ. 2011	2,4
2007	2,7	2,6	2,6	3,6	2,9	Ιαν. 2012	2,3
2008	4,2	4,7	4,7	2,9	4,2	Φεβ. 2012	2,1
2009	1,6	0,7	0,7	1,9	1,2	Μάρ. 2012	1,7
2010	3,0	5,1	5,5	5,1	4,7	Απρ. 2012	1,9
2011	4,7	3,5	2,4	2,8	3,3	Μάιος 2012	1,4
2012	2,0	1,5				Ιούν. 2012	1,3

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Ο πληθωρισμός στην Ελλάδα έχει αρχίσει πλέον να υποχωρεί και να κινείται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, παρά την ξαφνική αύξηση που παρουσίασε τον Αύγουστο στο 1,7 από το 1,3 του Ιουλίου. **Ο πληθωρισμός όμως καταγράφει το ρυθμό μεταβολής και όχι αν οι τιμές είναι υψηλές ή χαμηλές.** Ο αποπληθωρισμός που περίμενε η τρόικα δεν έχει ακόμα κάνει την εμφάνισή του, γεγονός που αφενός την έχει προβληματίσει και αφετέρου την έχει οδηγήσει στην άσκηση περαιτέρω πιέσεων προς την ελληνική πλευρά για την απελευθέρωση των αγορών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού αλλά με λανθασμένο τρόπο: αλλαγή ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, εξαήμερη απασχόληση, πλήρης και άμεση απελευθέρωση κλειστών επαγγελμάτων με την άρση δήθεν εμποδίων εισόδου σε σειρά αγορών και πολλές άλλες καταστροφικές παρεμβάσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με την ΕΣΕΕ οι 13 σημαντικότεροι λόγοι που δεν «πέφτουν» οι τιμές στην ελληνική αγορά, παρά την κρίση, είναι οι εξής:

1. Οι υψηλοί συντελεστές ΦΠΑ. Στην Ελλάδα αυξήθηκαν οι συντελεστές ΦΠΑ και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο του 13% και 23%, αρκετά υψηλότερα από την Ισπανία (οι αντίστοιχοι είναι 8% και 18%) και το Ηνωμένο Βασίλειο (5% και 20%).
2. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές πολυεθνικών (**transfer pricing**) οι οποίες φουσκώνουν τις τιμές αλλά και το κόστος προκειμένου να αποφεύγουν τη φορολογία στην Ελλάδα. Οι εν Ελλάδι θυγατρικές εισάγουν προϊόντα με τεχνητά υψηλό κόστος, το οποίο μετακυλιέται μέσω των υψηλών τιμών, στους καταναλωτές
3. Οι ρήτρες απαγόρευσης παράλληλων εισαγωγών, ο εξαναγκασμός δηλαδή των λιανεμπόρων να μην αγοράζουν από θυγατρικές των προμηθευτών τους σε άλλες χώρες όπου ενδεχομένως πωλούν φθηνότερα σε σχέση με την ελληνική αγορά.
4. Οι στρεβλώσεις σε σχετικές με το εμπόριο αγορές όπως στις μεταφορές, εφοδιαστική αλυσίδα (logistics) κ.λπ., οι οποίες, εξαιτίας της ιδιομορφίας τους, εμποδίζουν τον ανταγωνισμό και συμβάλλουν στη διόγκωση των τελικών τιμών π.χ. απαγόρευση συνδυαστικών μεταφορών νωπών με άλλα προϊόντα.
5. Οι πολεοδομικοί περιορισμοί στις προδιαγραφές κτηρίων που εμποδίζουν την πλήρη εκμετάλλευση των αποθηκευτικών χώρων και λοιπά, γραφειοκρατικού τύπου προσκόμματα, π.χ. η δυνατότητα προμήθειας φθηνότερων μεν καυσίμων από το εξωτερικό αλλά υπό την αυστηρή προϋπόθεση της ύπαρξης δεξαμενών αποθήκευσης που θα προσφέρει απρόσκοπτα καύσιμα για χρονικό διάστημα 60 ημερών.
6. Η ολιγοπωλιακή διάρθρωση της αγοράς χονδρικού και λιανικού εμπορίου με μυστικές συμφωνίες με πιο πρόσφατο παράδειγμα το «**καρτέλ**» στην αγορά κοτόπουλου που εντόπισε η Επιτροπή Ανταγωνισμού ή το καρτέλ στο χονδρεμπόριο των νωπών οπωροκηπευτικών σύμφωνα με την Γενική Γραμματεία Εμπορίου.
7. Η διατήρηση υψηλών περιθωρίων κέρδους σε τμήμα της εγχώριας αγοράς παρά την ύφεση, σύμφωνα με την Έκθεση του Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος για το 2011. Ειδικότερα, αναγράφεται χαρακτηριστικά: «γενικότερα ωστόσο, παρατηρείται ότι από τη σύγκριση της προαναφερθείσας μείωσης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας το 2011 με την αύξηση του αποπληθωριστή του ΑΕΠ (κατά 1,6%) προκύπτει διεύρυνση του περιθωρίου κέρδους στην οικονομία συνολικά. Το ίδιο συμπέρασμα συνάγεται και από τις προβλέψεις για τη διετία 2012-2013».
8. Η μεγάλη εξάρτηση από τις διακυμάνσεις των διεθνών τιμών πετρελαίου και αδυναμία πάταξης του λαθρεμπορίου καυσίμων, με επιβάρυνση στην τελική τιμή σε σειρά προϊόντων όπου τα καύσιμα χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη έχουν αυξήσει το κατά μονάδα κόστος καθώς έχουν εκτινάξει και το κόστος των μεταφορών.
9. Η πεπατημένη πως οι βραχυπρόθεσμες εκπτώσεις και προσφορές λειτουργούν περισσότερο ελκυστικά για τους καταναλωτές παρά οι μόνιμα χαμηλές τιμές. Επίσης, η εσφαλμένη επιλογή των ταχέως και βραδέως κινούμενων εμπορευμάτων, οδηγεί σε λάθος υπολογισμό αντικατάστασης (**stock replacement**) και σωστού ποσοστού κέρδους.

10. Η πτώση του μισθολογικού κόστους αλλά και του κόστους μίσθωσης επαγγελματικής στέγης (ενοίκια) αντισταθμίστηκε πλήρως, αφενός από την αύξηση των τιμολογίων των ΔΕΚΟ και αφετέρου από την άνοδο των επιτοκίων δανεισμού των επιχειρήσεων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η παύση των πιστώσεων που επιβλήθηκε στις ελληνικές εισαγωγικές επιχειρήσεις από τους προμηθευτές τους στο εξωτερικό, λόγω της έλλειψης αξιοπιστίας της χώρας μας (**country risk**) τις υποχρέωσε στην ουσία να επωμίζονται εξολοκλήρου και τοις μετρητοίς το ήδη αυξημένο κόστος αγοράς πριν την παραλαβή.
11. Η αδυναμία πλήρους αποτύπωσης της ελληνικής πραγματικότητας, αφού σε πολλές περιπτώσεις λαμβάνουν χώρα άτυπες εκπτώσεις και **«παζάρια»** του υψηλού ΦΠΑ, στο ταμείο πριν την έκδοση της απόδειξης, ανάλογα μάλιστα και με τον τρόπο πληρωμής, γεγονός που οδηγεί σε διαμόρφωση διαστρεβλωμένων στοιχείων.
12. Η μονομερής προσήλωση των κρατικών φορέων στην άρση των εμποδίων εισόδου των επιχειρήσεων στην αγορά όταν θα ήταν αποτελεσματικότερο να ενταθούν οι προσπάθειες στην κατεύθυνση της διερεύνησης εκείνων των παραγόντων που διαμορφώνουν το κέρδος π.χ. πώς καθορίζεται το ποσοστό κέρδους στα φάρμακα.
13. Η έλλειψη μελέτης **«ελαστικότητας»** μείωσης της ζήτησης από τα αρμόδια Υπουργεία και η μη έγκαιρη αξιολόγηση της καταγραφής των επιπτώσεων από τους «σοφούς» της Τρόικας, διαμόρφωσε τις τιμές της αγοράς σε πολλούς κλάδους του εμπορίου χαμηλότερα από την τιμές του τέλειου ανταγωνισμού, ενώ στα τρόφιμα και στα είδη πρώτης ανάγκης περισσότερο κοντά στις τιμές μονοπωλίων.

Όλοι οι άνθρωποι της αγοράς γνωρίζουμε πολύ καλά ότι στο υγιές εμπόριο το περιθώριο κέρδους δεν βρίσκεται στην τιμή λιανικής πώλησης, αλλά στην τιμή αγοράς. **Κάποιοι δεν αφήνουν τις ανταγωνιστικές μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις να αγοράσουν φθηνά, για να τις αναγκάσουν -με δικαιολογία την κρίση- σε κλείσιμο.** Νομίζουν ότι όταν ανεβαίνει η στάθμη του νερού, εμείς οι «κοντοί της αγοράς» θα πνιγούμε πρώτοι, ώστε να μείνουν μόνοι και να ολιγοπωλήσουν την ελληνική αγορά. Κάνουν λάθος!